УБМБУ Судакъ шеэри больгеси

«Къырымтатар тилинде окъуткъан 3 номералы орта умумтасиль мектеби»

Qırım evlâdı

Март айы, 2021 сене

Халкъара къадын-къызларнынъ баарь байрамы

Баарь кельгенинен, биринджи байрам да келе. Бу энъ дюльбер, севимли, аджайип байрамдыр.

Ер юзюнде энъ татлы сёз – Ана сёзю. Бу сёз дюньяда эр бир халкънынъ тилинде буюк сайгъынен айтыла.

Бугунь мартнынъ секизи,
Янъгъырай байрам эзгиси,
Чичеклер толгъан сокъакъ,
Бу аджайип куньге бакъ!
Анама ве татама
Эм сайгъылы битама
Бахшышлар азырладым,
Оларны озюм яптым.

Къуван,ана, шенълен,ана, куль, ана!
Эвлятларнынъ къанатларынъ тюбюнде.
Эля козюнъ къуванч яшынен нурлана,
Бугунь байрам—къадын-къызлар кунюнде.

Баарь. Чевре-четте чичеклер ачмагъа башлай. Бу чичеклерден бириси-аджайип акъбардакътыр.

Къышнынъ сонъу. Адджы еллер.
Кимерде бир даа эсе.
Сабалар къата еллер,
Кунь сыджагъынъ аяз кесе.
...Табиатнынъ муджизеси
Ве баарьнинъ хаберджиси,
Осип еткен, ачкъан ап-акъ,
Къокъу сача бир акъбардакъ.

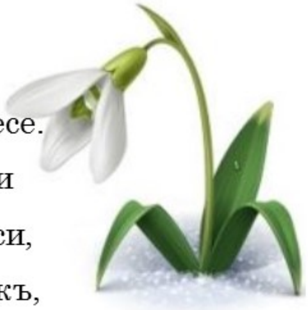

«Анамнынъ къуванчы»

Анам тиккен антерни
Пек бегенип кием мен.
Оны кийсем,озюмни
Кобелекдай дуям мен.

Кендим бир кунь къокълама
Антер тикип кийдирдим.
Буны корип достларым
Макътадылар. Севиндим.

Анам да макътап мени:
«Уста олгъансынъ,-деди,-
Озюнъ бойле антерин
Тикип киерсинъ энди.

ИСМАИЛ ГАСПРИНСКИЙНИНЪ (1851–1914) ДОГЪГЪНЫНА 170 ЙЫЛЫ МУНАСЕБЕТИНЕН

«Тильде, иште, фикирде– бирлик!»

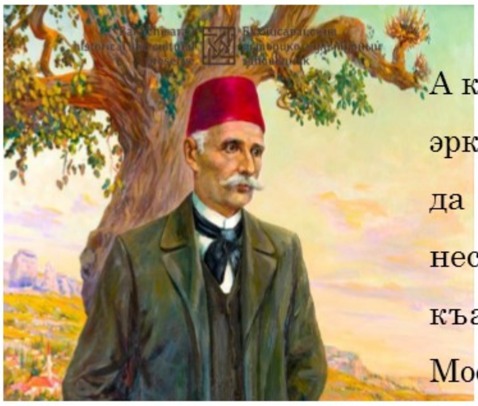

Къырымтатар халкъынынъ ве бутюн тюрк дюньясынынъ улу огълу, маарифпервер ве муаллим, языджы, алим, мутефеккир ве эрбап Исмаил Гаспринский 1851 сенеси мартнынъ секизинде Къырымда, дагълар ичинде сакълангъан Авджыкойде дюньягъа кельди.

Бабасы ордуда айрыджа бир нумюнели хызмет косьтергени ичюн, 1853 сенеси поручик унваны бериле ве онынъ ады мырзалар шеджереси китабына язылa. Бу мунасебет иле, о Гаспринский сойадыны ала.

Исмаил Гаспринский иптидаий бильгини кой мектебинде ала, сонъра Акъмесджиттеки эркеклер гимназиясында окъуй. 1864-1867 сенесининъ он бир июне къадар Гаспринский Москвадаки эки санлы арбий гимназияда тасиль ала.

1870 сенеси Исмаил Гаспринский Акъмесджиттеки 531 санлы гимназияны битирип, рус тили оджасы шеадетнамесини ала. Багъчасарайдаки Хансарай медресесинде рус тили оджасы олып чалыша. 1871 сенеси Исмаил Гаспринский Парижге кете ве тиджарет тешкилятларында терджиман олып чалыша. Франциянен Алманияны, ондан сонъ исе Испанияны да зиярет эте. О ерлерде алгъан унутылмаз теэссуратлары акъкъында макъалелер, эсерлер яза. 1876 сенеси Къырымгъа къайта ве оджалыкъ фаалиетини девам эте. 1883 сенесининъ апрель айынынъ онында «Терджиман» газетасыны нешир эте. «Тильде, иште, фикирде—бирлик» неширі алтында чыкъкъан бу газета тюркий халкъларнынъ бирлешмеси, миллий медениетлерни осьмеси огърунда буюк хызметлер япа.

Халкъымызнынъ ве бутюн тюркий дюньянынъ атасы, улу маарифчи ве мутефиккир Исмаил бей Гаспринскийнинъ гъаелерини яш несилимиз сакъламакъ ве яшатмакъ борджудыр.